

F 1/feb. 1964
K

Arnhem, 10 jan. 1964.

Rapport insake verplaatsing o.g. nieuwbouw van een orgel in de
Gexf. Kerk van Klazienaveen.

Beschrijving van het orgel.

Het orgel heeft de navolgende dispositie:

Man. I.	Bourdon	16 vt. vanaf c	
	Prestant	8	
	Octaaf	4	
	Cornet	3 st.	
	Trompet	8 vt.	
Man. II	Holpijp	8	
	Gamba	8	
	Flute douce	4	
	Quint	2 2/3 v.a. f.	
Ped.	Bourdon	16	
Koppels	Fed + I		
	" + II		
	I + II		

250.-
RMV
3500
1250
6.250

Sijstee: pneumatische
kegellade.

Superkoppel op I
Tremulant.

Het betreft 'n in opset 1 klaviersorgel (vermoedelijk + 1915,
Bouwer vermoedelijk Pa. Dekker, Goes).

'n Latere restauratie verdeelde het pijpwerk over 2 klavieren en
plaatste de Bourdon 16' op 'n aparte lade achter het orgel.

Windwerk. De windvoorziening gebeurt door 'n Emi-motor, 2850 toe-
ren, die opgesteld staat buiten de directe kerkruimte.

De magazijnbalg heeft lekkage, waardoor bij zeer vol werk, deze
leegloopt, zij het niet snel.

Door het hele orgel treedt wat windverlies op.

De pneumatiek, kanalen etc. zijn behoorlijk aangelegd, en ver-
oorzaakten op de dag van keuring geen ernstige gebreken.

Pijpwerk. behalve de Trompet is alles van orgelmetaal of hout, en
naar de gewone factuur van die dagen.

De trompet is grotendeels van sink, is in de loop der jaren zeer verwaarloosd of slecht behandeld.

De klank van het instrument is weinig fraai. Gevolg van een combinatie van factoren, zoals in die orgelbouw-concurrentietijd gebruikelijk was.

Toestand. Het geheel maakt een zeer vuile indruk. Door onvoorzichtigheid zijn meerdere conducten, of verbogen, of ingedrukt, of zelfs uit de aansluitingen gelopen. De Trompet, die door de organist moet worden verzorgd, is gewoonweg mishandeld. Het overige pijpwerk ziet er beter uit, al blijft de vraag naar de zorg die de orgelbouwer er aan besteed heeft, vooral nog open.

Advies. Zoals het orgel functioneerde op 6 jan. j.l. is er over het algemeen reden om aan te nemen dat bij een grondige schoonmaak-beurt, (inclusief voorzieningen, die het binnendringen van stof zoveel mogelijk beperken) het instrument nog lang mee kan.

Ku het achter verplaatst moet worden, kunnen er bij demontage en opbouw gebreken gaan voordoen. Dit risico is er altijd, en is het meest gering bij zeer deskundige bouwers.

Overweegt men na enkele besprekingen toch nieuwbouw, dan is de risico-factor geringer, de vormgeving (binnen zekere grenzen) vrijer, en vooral de geluidsqualiteit beter.

Voor 'n orgel van de grootte, die het nu heeft, moet op 'n bedrag van f. 40.000 gerekend worden. Levertijd varieert van 2 - 5 jaar.

Conclusie: ten spoedigste contact opnemen met een goed orgelbouwer, en deze de opdracht geven, het orgel, zoals het nu is, te verplaatsen; schoon te maken; goed functionerend te maken; eventuele onderdelen die vervangen moeten worden, netterdaad in orde te maken. Mochten er om architectonische redenen, wenselijkheid zijn het orgelfront te wijzigen, dat in overleg met de architect te doen uitvoeren. De motor in een zeer isolerende kast te doen plaatsen. De toezegging doen, dat, mocht blijken, dat het orgel vervangen moet worden, hij daartoe de opdracht

Vervolg inzake nieuwbouw orgel
Geref. Kerk van Klazienaveen.

dracht krijgt. De architect er op laten toezien dat de ventilatie in
in het kerkgebouw zodanig werkt, dat overmatige vocht en warmte
opeenhoping bij het orgel vermeden wordt.

Inzake bijzondere voorzieningen in of aan het orgel dient de or-
gelbouwer contact met ons op te nemen, terwijl het resultaat
na afloop der werkzaamheden door ons wordt beoordeeld.

Hoogachtend
Joh. van Dommelle.